

Alexandru Postică: „Autoritățile au obligația să explice populației care este viziunea lor asupra cerințelor formulate”

Blocări de circulație și forțări de instituții, fie publice, fie private. Sunt elemente noi la care au recurs în zilele de sâmbătă și duminică participanții la cele două proteste maraton antiguvernare care se țin de câteva săptămâni în centrul Chișinăului. Îngrijorările că lucrurile ar putea să degenereze cresc.

O discuție cu Alexandru Postică, director de programe pentru drepturile omului la Asociația Promo-Lex, ce ar trebui să facă autoritățile ca să nu se întâmple, dar și până unde este legea de partea protestatarilor.

Europa Liberă: Cunoașteți textul legii pentru libertatea întrunirilor nu din auzite, nici pe dinafară, ci foarte bine. Ați participat la un moment dat la scrierea ei. Cum vi s-au arătat lucrurile sâmbătă și duminică, a funcționat această lege?

Alexandru Postică: „Legea presupune anumite obligații atât din partea autorităților, cât și din partea organizatorilor. Întrunirile de ieri și alaltăieri au fost întruniri cu anumite

elemente care au ieșit de sub control. Evident în acea privință poliția urmează să-și facă treaba, inclusiv să întocmească procese verbale.”

Europa Liberă: Să le luăm pe rând. Protestul din fața Parlamentului, unde s-au adunat simpatizanzii Partidului Socialiștilor condus de Igor Dodon și al Partidului Nostru condus de Renato Usatîi. Sâmbătă acolo s-a recurs la blocarea bulevardului Ștefan cel Mare și Sfânt. Pentru Dvs. acest gest e la fel de ilegal ca și pentru Primărie, care s-a plâns în justiție, sau nu neapărat?

Alexandru Postică: „Legea presupune că oricare organizator urmează să depună o notificare în adresa Primăriei ca ea să ia toate măsurile ca să garanteze dreptul la întrunire. Notificarea de fapt nu este un motiv de restricție, ci mai degrabă un instrument care oferă o garanție organizatorilor ca întrunirea se desfășoară fără incidente. În cazul dat nu cunosc care au fost acțiunile premergătoare ale organizatorilor, dacă ei au înștiințat din timp autoritățile publice locale că ar dori să desfășoare această întrunire, ori dacă am putea să clasificăm această întrunire ca pe una simultană cu cea care există deja.”

Europa Liberă: Dar blocarea de circulație este un lucru pe care legea îl reglementează foarte clar sau ambiguu?

Alexandru Postică: „Legea nu poate să stabilească foarte clar fiecare întrunire. În cazul dat, totul depinde de numărul participanților la întrunire și scopul acesteia. În situația dată, dacă numărul participanților era foarte mare, astfel încât nu se putea altfel decât prin a bloca transportul, atunci evident că măsurile au fost proporționale.”

Europa Liberă: Ce nu e cazul probabil, pentru că acolo s-au montat niște corturi în mod intenționat să blocheze circulația.

Alexandru Postică: „Asta e și problema cu care noi ne ciocnim.

Legea și-a arătat efectul, legea este una bună. Dacă analizăm din anul 2008, din luna februarie până în momentul de față nu au existat cazuri, cu excepția celor din 7 aprilie. Însă nu putem spune că legea nu este eficientă sau nu este una bună, chiar dacă unii au criticat-o că este una foarte permisivă. Deci, nu s-a ajuns la cazuri de tulburări în masă, iarăși cu excepția celor din 7 aprilie din anul 2009.

Însuși faptul că nici Curtea Europeană nu a pus pe biroul său pe parcursul acestui an niciun dosar cu privire la violarea gravă a libertății de întrunire, cu excepția Gender DocM, denotă faptul că legea este în principiu una bună. Totul depinde de cum tratează organizatorii obligațiile lor. În cazul dat este greu să spunem, acum la o zi după aceste incidente, cine a fost drept, cine nu a fost drept, având în vedere că nu avem toate elementele la mână.

Urmează să vedem dacă anterior organizatorii de întruniri au depus o notificare. Evident legea prevede și principiul proporționalității. Deci, un organizator care și-a manifestat dorința să picheteze, în cazul dat prin instalarea anumitor corturi, noi trebuie să ținem cont de faptul că întrunirea este o manifestare a libertății de exprimare, și nu doar o manifestare a ceea ce ai tu acasă – veniți și instalați corturi și după aia să plecați de acolo. Deci, scopul este să pichetezi, să-ți arăți nemulțumirea și să explici cu ce nu ești de acord.”

Europa Liberă: Din ce înțeleg, am putea presupune că în acest caz instanța va examina două elemente: dacă a existat sau nu această notificare, și doi: dacă era sau nu măsura proporțională cu scopul declarat. Dar să continuăm. S-au forțat la un moment dat cordoanele de poliție ca să se între în clădirea Parlamentului. Apoi, același lucru s-a întâmplat la un bloc de birouri despre care protestatarii, deja ai Platformei DA, cred că aparține politicianului Vlad Plahotniuc. Întâi de toate, legea face diferență între o clădire publică și una privată? Adică cum se desfășoară un

pichet într-un loc și în altul?

Alexandru Postică: „Legea garantează întrunirile ce au loc în afara clădirilor. Primul element este în afara clădirilor și legea încă mai stabilește accesul publicului, deci depinde care este statutul terenului adiacent. Sunt clădiri private, însă accesul publicului este liberă la terenurile adiacente, deci nu este împrejmuit, nu este îngrădit sub nicio formă, prin urmare proprietarul a consimțit că accesul va fi public. Vorbind despre accesul la clădirile publice, de exemplu cum ar fi Parlamentul, evident nu sunt interdicții, însă forțarea intrării în Parlament nu este una legală.”

Europa Liberă: Ab initio? Adică nu poate fi considerată în niciun caz legală?

Alexandru Postică: „Exact. Să pornim de la scopul întrunirii. Întrunirea în sine prezintă manifestarea populației care se află în afara clădii în scopul de a sesiza o problemă, de a cere autorităților să întocmească ceva. În cazul dat care a fost scopul intrării în Parlament? Având în vedere că a fost duminică și că nimeni nu se afla în acea instituție, înțeleg dacă era într-o zi de lucru când autoritățile din start neagă, și nu doresc colaborare sau nu doresc să înregistreze măcar o petiție, atunci undeva s-ar justifica ca un protestatar să pretindă a intra să înregistreze o plângere.

În cazul dat chiar nu văd care ar fi fost legalitatea acelor persoane care au pretins să intre în clădirea Parlamentului și, la fel, în clădirea Global Business centre. În cazul dat legea stabilește expres că organizatorul întrunirii, cine ar fi el, era obligat în cazul în care vedea că sunt unii protestatari sau unele persoane care încalcă condițiile întrunirii care trebuie evident să fie una pașnică, trebuia să sesizeze poliția și organele administrării publice locale care urmau, la rândul său, să individualizeze acele persoane și să întocmească procese verbale, cum stabilește Codul Contravențional, după caz Codul Penal.”

Europa Liberă: La fel am să vă întreb: face legea diferență între energii ale maselor scăpate de sub control și lucruri așa mai aranjate, pregătite, provocări într-un cuvânt? Se putea crea la un moment dat impresia, urmărind aceste întâmplări, că e vorba despre provocări. Pentru că mulțimea era liniștită și, brusc, la un moment dat a început să se agite, au început niște oameni să se arunce spre cordoanele de polițiști etc.?

Alexandru Postică: „În primul rând, responsabilitatea îi revine organizatorului. Organizatorul, fie o asociație, fie o altă organizație, poate crea un comitet organizatoric pentru asta. Dar la menținerea ordinii publice de către organizator se include și administrarea publică locală. Deci, reprezentatul Primăriei și al organului de poliție este obligatoriu să fie prezent la acele întruniri. Organizatorul trebuie să aibă o relație foarte bună cu aceste două instituții și să existe acea informare. Organizatorul, când vede că se întâmplă astfel de cazuri, este obligat să înștiințeze administrația publică locală și polițiștii, polițiștii care urmează să intervină în cazul dat.”

Europa Liberă: Să concluzionăm, dle Postică, din perspectiva Dvs., a juristului care știe foarte bine buchia legii, cum pot fi privite aceste aceste lucruri? Dacă ar ajunge în instanță, de exemplu, cum ar fi privite?

Alexandru Postică: „În cazul dat răspunderea e evident a organizatorului. După cum vă spuneam mai devreme, e de văzut dacă s-au luat toate măsurile la etapa aceea când au izbucnit anumite procese. Deci, de văzut dacă organizatorul a înștiințat într-un mod sau altul poliția să ia măsuri. Dacă da, atunci nu văd care ar fi problema cu organizatorul. Atunci deja trebuie să vedem dacă poliția a întreprins toate măsurile care erau necesare. Aș putea spune că au existat elemente de tulburări în masă, dar la fel aș califica întrunirea ca una în linii generale pașnică, cu excepția elementelor respective. Poliția are la îndemână toate posibilitățile să atragă la

răspundere acele persoane care au încercat să forțeze, să destabilizeze într-o oarecare măsură situația.”

Europa Liberă: Atunci când se scria legea, s-a gândit cineva și la faptul că atunci când un protest se lovește de un perete de indiferență, ar trebui să existe niște metode legale prin care oamenii să se facă auziți? Am înțeles că forțarea intrării în Parlament este un lucru ilegal din start. Alte metode prin care oamenii s-ar putea face auziți sunt prevăzute?

Alexandru Postică: „Legea stabilește anumite principii. În cazul dat, obligația evident le revine autorităților să analizeze cerințele celor care protestează, să nu aștepte până ce va veni bruma și se va absorbi conflictul și toată lumea va dispărea din piață. Libertatea întrunirii este, de fapt, o parte a libertății de exprimare. Atunci când o persoană, în cazul dat mii de persoane, cer un lucru, noi am putea califica această acțiune drept „o petiție colectivă”. Iar legea privind întrunirile stabilește și obligația autorităților publice centrale, fie locale, să analizeze cerințele protestatarilor și să vină cu o explicație până la urmă, dacă acceptă sau nu acceptă și cum văd ele rezolvarea acelei probleme. Nu trebuie să ne limităm doar la faptul că stau niște oameni și protestează, lasă să protesteze până vin înghețurile și poate vor pleca.

Deci, obligația autorităților este să rezolve acea problemă, să spună dacă o rezolvă sau nu o rezolvă – asta este principiul întrunirilor. Evident asta ar fi obligația autorităților. Dar sub nicio formă asta nu înseamnă că, pentru a te face auzit, trebuie să explodezi ceva sau să fărâmi ceva, sau să dai buzna într-o instituție publică.”

Europa Liberă: O întrebare pe care o formula un autor de jurnale pe site-ul nostru, europalibera.org: [Ce se întâmplă dacă cedează nervii celor din stradă sau ai celor de la guvernare?](#)

Alexandru Postică: „Ce se întâmplă? Eu nu aş dori să se întâmple astfel de cazuri. Evident că istoria deja o cunoaştem, ştim că a existat 7 aprilie 2009 şi nu e de dorit să se lase să se ajungă la acea situaţie. Eu cred că în cazul dat acea petiţie colectivă a populaţiei, nemulţumirea persoanelor care se manifestă prin proteste, trebuie urmată de un răspuns. Din câte am văzut eu, deşi au existat petiţii, adresări, cereri, a trecut deja un termen suficient de mare, avem deja a câta săptămâna de la începerea protestelor, iar autorităţile sunt obligate să explice populaţiei care sunt viziunile lor asupra cerinţelor. Şi nu doar să spună că noi acceptăm demisii sau nu acceptăm demisii. Pentru că cerinţele includ mai multe aspecte, în cazul dat este vorba şi despre acţiunile legale care urmau să fie pornite, inclusiv dosare, inclusiv alte acţiuni.”

Sursa: Europalibera.org

IDIS „Viitorul” a decernat Premiul Libertăţii

Institutul pentru Dezvoltare şi Iniţiative Sociale (IDIS) „Viitorul” a decernat aseară, 30 septembrie, Premiul Libertăţii 2015 pentru cea mai prolifică, mai dedicată şi mai vizibilă organizaţie în domeniul drepturilor omului. De trofeu s-a învrednicit Asociaţia Promo-LEX, prin intermediul preşedintelui său, Ion Manole, aceasta fiind apreciată de către organizatori pentru eforturile întreprinse în ultimii ani în sprijinul apărării libertăţilor şi drepturilor cetăţeneşti în stânga Nistrului, transmite IPN.

Directorul executiv IDIS, Liubomir Chiriac, a declarat că

premiul este oferit unor persoane integre, cu verticalitate și care, indiferent de situație, continuă să muncească cu abnegație. „Instituția noastră întotdeauna a susținut oamenii puternici, cu viziune, care au depășit numeroase piedici și pun binele societății în fața altor interese. Într-o societate în care abuzurile au devenit lucruri banale, întotdeauna sunt oameni care nu doresc să fie pur și simplu spectatori la ceea ce se întâmplă. Astfel de oameni luptă pentru adevăr și democrație și ei, cu siguranță, merită și trebuie încurajați”, a notat Liubomir Chiriac.

Președintele Consiliului Administrativ, Igor Munteanu, a menționat că acest eveniment are o semnificație aparte într-o perioadă marcată de turbulențe sociale și indecizii guvernamentale. În opinia sa, decernarea anuală a premiului este ca un tribut pe care organizația este gata să-l ofere celor mai reductabili lideri ai societății civile, încurajând performanța și convingerile democratice. „Tradiția IDIS este de a decerna acest Premiu al Libertății pentru meritele recunoscute, dar și ca o încurajare pentru viitoarele izbândași pentru că noi credem că putem schimba lumea prin exemplul propriu”, a spus Munteanu.

La rândul său, Ion Manole, a declarat că acest premiu vine să încurajeze organizația, care a decis să dedice trofeul persoanelor din stânga Nistrului. „Din păcate, acest suport vine doar din partea societății civile deocamdată. Este important ca o echipă de juriști care nu se implică în activități politice să fie susținută. Cât privește populația din stânga Nistrului, acolo oamenii nu dispun de instrumentele necesare pentru a se bucura de drepturile care li se cuvin”, a notat Ion Manole.

Prezent la eveniment, vicepremierul pentru reintegrare, Victor Osipov, a declarat că, dincolo de demersul exemplar de promovare a drepturilor omului și apărarea libertăților umane, e de menționat perseverența și consecvența cu care Promo-LEX a evoluat și a făcut față provocărilor, inclusiv politice.

„Meritați toată recunoștința noastră pentru că asemenea exemple vor motiva și alte organizații să persevereze”, a mai spus vicepremierul.

Premiul Libertății, acordat de IDIS „Viitorul”, este la a treia ediție.

Sursa: Ipn.md

Ion Manole: „Valorile pe care le oferă o societate democratică sunt încă foarte neînțelese”

Institutul pentru Inițiative Sociale „Viitorul” a acordat cel de-al treilea său Premiu anual al Libertății, pentru contribuțiile la schimbările democratice din societatea moldovenească. Premiul 2015 a fost acordat Asociației Promo-Lex, organizație neguvernamentală care asigură protecția drepturilor omului, inclusiv a cetățenilor moldoveni din stînga Nistrului. Președintele Asociației, Ion Manole, afirmă că în prezent juriștii Promo-Lex instrumentează un număr de 55 de dosare. Ion Manole a acordat un interviu Europei

Libere despre activitatea Asociației premiate.

Ion Manole: „Numărul lor, dacă nu a scăzut, va scădea în următoarea perioadă și argumentez asta prin faptul că cei care s-au adresat deja, foarte puțini au avut de câștigat, și-au redobândit demnitatea, și-au recâștigat drepturile, foarte puține cazuri avem. În aceste condiții și mai ales în situația în care avem deciziile Curții Europene care nu se execută, evident că oamenii, în mare parte, își pierd încrederea în faptul că mai pot fi repuși în drepturi. Dacă eforturile acestor persoane care au îndrăznit, care au încercat se vor materializa, atunci numărul lor va crește. Atât timp cât numărul celor care au reușit este foarte mic în comparație cu numărul celor care suferă, totuși, mai trebuie să așteptăm.”

Europa Liberă: Cine sunt cei care apelează după ajutor, agenți economici, simpli cetățeni?

Ion Manole: „Sunt diferiți, oamenii, cei care au obținut un suport din partea noastră sau din partea altor actori transmit această informație. Și atunci, exemplul pozitiv este privit și înțeles mai bine. Dacă persoanele au o problemă și insistă asupra rezolvării ei, într-un final ei pot să găsească o instituție sau o organizație care să îi poată ajuta. De multe ori, oamenii ajung să înțeleagă importanța și greutatea drepturilor omului abia atunci când au devenit victime și abia atunci când sunt în căutarea dreptății. Avem și situația în care oamenii nu au acces la informație, deci oamenii sunt manipulați exact ca în perioada sovietică.

Ei nu înțeleg ce înseamnă drepturile omului. Drepturile omului sunt pentru ei ceva foarte abstract, dreptul la muncă de exemplu, dreptul la odihnă și cam pe aici. Drepturile politice, drepturile sociale, drepturile economice, drepturile și valorile pe care le oferă o societate democratică pentru ei încă sunt foarte și foarte neînțelese.”

Europa Liberă: În ce măsură reușiți să colaborați cu

instituțiile, autoritățile Republicii Moldova pentru a-i ajuta pe cei din stânga Nistrului, sau în ce măsură pot ei să apeleze?

Ion Manole: „La diferite etape se întâmplă diferit. Am avut perioade în care colaborarea cu instituțiile statului a adus rezultate foarte bune și oamenii au fost salvați. Dar am avut și situații în care noi considerăm că implicarea autorităților ar fi putut salva sau ajuta anumite persoane, dar nu am beneficiat de acest suport din partea autorităților.”

Europa Liberă: Mai pot fi astăzi situații în care cetățeni din dreapta Nistrului să fie reținuți și predați autorităților nerecunoscute de la Tiraspol?

Ion Manole: „Da, au fost astfel de cazuri. Din fericire, trebuie să constatăm că acest lucru nu se mai întâmplă, dar vedem că după inerție cei de la Tiraspol continuă să se deplaseze în dreapta Nistrului și încearcă uneori să mai răpească și să transporte persoane în stânga Nistrului. Cel puțin în ultimul timp, avem câteva cazuri în care autoritățile au întreprins măsurile necesare și opresc acest fenomen.”

Europa Liberă: Avocații Promo-LEX nu sunt agreeți în stânga Nistrului, drept dovadă este și acel dosar penal intentat asociației. Acest lucru îngreunează activitatea juriștilor?

Ion Manole: „Evident că lipsa accesului în această regiune ne îngreunează anumite activități. Însăși faptul că regimul de la Tiraspol este deranjat de prezența și activitatea unei organizații care promovează și apără drepturile omului, încă o dată demonstrează ce acest regim, de fapt este unul nedemocratic, ca să nu zic ilegal. Astfel de regimuri se tem de libertatea pe care trebuie să o aibă oamenii și se tem de fapt că ei își vor cunoaște drepturile lor și cunoscându-le, vor cere respectarea lor.”

Sursa: Europalibera.org

„Prizonierul” de la Sângerei se află în custodia autorităților constituționale ale Ucrainei

Promo-LEX anunță că cetățeanul R. Moldova, Vladislav Dohotaru, care mai bine de un an s-a aflat în custodia structurilor separatiste din Donețk, a fost transmis recent în custodia autorităților constituționale ale Ucrainei.

Grație implicării Oficiului Împuternicitului pentru Drepturile Omului din Ucraina, la inițiativa Asociației Promo-LEX, au fost depuse eforturi pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților sale fundamentale și garantarea unui proces echitabil. Astfel, după mai bine de cinci luni, a fost obținută transportarea lui Vladislav Dohotaru din orașul Donețk în orașul Mariupol.

Reamintim că, la 30 martie 2014, V. Dohotaru, originar din s.Țiplești, r-nul Sângerei, șoferul unei curse internaționale, a fost implicat într-un accident rutier în regiunea Novoazovsk, satul Lebedinskoye. Accidentul s-a soldat cu decesul și rănirea mai multor persoane. Fiind grav rănit, acesta a fost tratat într-un spital din Mariupol, pe numele lui a fost deschis un dosar penal. După ameliorarea stării de sănătate, V. Dohotaru a fost transferat într-un izolator din or. Doneșk, la acel moment aflat sub jurisdicția autorităților constituționale ale Ucrainei. În urma evenimentelor din Ucraina și pierderea controlului asupra acestei regiuni, nimeni din rude și apropiați nu au mai avut informații sau contact cu acesta. Mai mult decât atât, fiului i-a fost

refuzat accesul în regiune atunci când a încercat să îl caute sau să îl viziteze.

Potrivit lui Dumitru Sliusarenco, avocat în cadrul Asociației Promo-LEX: „La moment este important să ne asigurăm că toate procedurile legale sunt respectate, că rudele și apropiații au acces la întrevederi cu acesta și îi este acordată asistența necesară. De asemenea, urmează să inițiem procedurile prin care V. Dohotaru ar putea fi transferat în Republica Moldova.”

Presă a scris despre Dohotaru că a devenit „prizonier într-un război străin”.

Sursa: Zdg.md

Membrii Asociației Promo-LEX au dosar penal în regiunea transnistreană

Așa-numitul Comitet de Anchetă din stânga Nistrului au deschis un dosar penal pe numele reprezentanților Asociației Promo-LEX, transmite novostipmr.com citat de UNIMEDIA.

Potrivit sursei așa-numitul Comitet pentru Securitate din regiune deține informații precum că această organizație și Procuratura Generală a Republicii Moldova are sarcina de a destabiliza negocierile în formatu 5+2.

Contactat de UNIMEDIA, directorul Asociației Promo-LEX, Ion Manole a declarat că nu cunoștea despre acest dosar penal și consideră aberante acuzațiile aduse de așa-numite autorități din stânga Nistrului.

„Îmi vine greu să am o reacție în acest sens. A apăra drepturile omului nu înseamnă să destabilizezi situația, a demonstra că unor oameni li se încalcă drepturile fundamentale nu înseamnă a provoca ceva. Este o aberație să califici într-un fel acțiuni de protejare a drepturilor omului”, a subliniat Ion Manole.

Sursa: www.unimedia.md

Promo-LEX: „Drepturile omului în Republica Moldova 2014”

Anul trecut au fost adoptate mai multe legi privitoare la respectarea drepturilor omului în Republica Moldova, dar punerea lor în practică a fost nesatisfăcătoare, se arată într-un raport elaborat de Asociația Promo-LEX. Raportul enumeră noi abuzuri, petrecute între timp, de la maltratări în arestul poliției până la lipsa de protecție a depunătorilor de la bănci.

La multe capitolele analizate de experți s-au constatat regrese semnificative, iar unele reforme inițiate de autorități au fost mai curând formale. Astfel este formulată una din concluziile raportului „Drepturile omului în Republica Moldova 2014”, elaborat de Asociația Promo-LEX.

Iată un exemplu de aparent înșelătoare. În ceea ce privește respectarea dreptului de a nu fi supus torturii și relelor tratamente există o primă impresie că lucrurile s-au îmbunătățit. Mai ales dacă se ia în calcul creșterea numărului de pedepse cu executare emise de judecători pe numele celor care au comis acte de tortură, spune juristul Pavel Postică de la Promo-LEX. În 2012 zero cazuri, în 2014 – 12 cazuri.

„În ceea ce privește cercetarea cauzelor de tortură la momentul de față atestăm anumite nereguli în continuare, pentru că dacă examinăm aceleași rapoarte ale Procuraturii Generale, observăm că au fost depuse peste 660 de plângeri în ceea ce privește aplicarea torturii sau a relelor tratamente, dar, cu regret, au fost pornite doar 118 cauze penale, pe când chiar organele procuraturii menționează că au atestat cel puțin 251 de situații în care leziunile corporale au fost constatate pe corp. S-ar putea să fie semne de protecționism între colaboratorii organelor de drept în ceea ce privește refuzul de a porni urmărirea penală și anchetarea situațiilor respective în cadrul urmăririlor penale”.

Pavel Postică a afirmat că, în viziunea sa, lucrul cel mai grav este lipsa unui mecanism de reabilitare a victimelor supuse torturii și relelor tratamente, asta deși guvernul și-a asumat în mai multe strategii și documente să creeze un fond pentru reabilitare și mai multe centre de reabilitare.

Un alt capitol în regres, după părerea lui Pavel Postică, îl constituie condițiile de detenție inadecvate și suprapopularea penitenciarelor, capitol ce a adus în trecut mai multe condamnări ale Republicii Moldova la CEDO. Iluminare în închisori a rămas la fel de proastă, aerisirea – inadecvată, asistența medicală – deficitară.

Experta Mariana Kalughin a analizat felul în care au reacționat instituțiile de drept la anchetarea cazurilor de infracționalitate contra patrimoniului și, iar una dintre concluzii ei este că reformele Procuraturii și MAI se desfășoară mult prea lent.

„MAI întârzie în a reacționa, dar și Procuratura nu întotdeauna are suficientă capacitate de a reacționa, respectiv, fenomenul la general nu trezește rezistența potrivită din partea organelor, ceea ce înseamnă că reforma MAI, reforma Procuraturii trebuie să fie mult mai bine impulsionată și mult mai bine coordonată și implementată”.

Mariana Kalughin mai spune că la etapa de anchetă există un tratament diferențiat aplicat oamenilor simpli și funcționarilor de rang înalt. Acest lucru poate fi observat, cel puțin, în cazul dosarelor BEM. Experta a atras atenția că în urma devalizării băncilor ar putea exista violarea dreptului la proprietate al deponenților, deși reprezentanții băncilor au dat asigurări că deponenții se află în limitele securității și că nu vor fi afectați. Oricum, zice Mariana Kalughin, atenția pe acest dosar trebuie să fie înzecită.

Un regres la capitolul respectarea drepturilor omului se atestă și în regiunea transnistreană, a afirmat directorul executiv al Promo-LEX, Ion Manole. Spre deosebire de cetățenii din dreapta Nistrului, oamenii din raioanele de est au mai puține posibilități să-și apere drepturile.

Raportul conține expertize realizate de 15 experți, reprezentând opt organizații neguvernamentale. Pentru Ion Manole toate încălcările drepturilor omului descrise în raport sunt grave și foarte grave, pentru că, spune el, în spatele fiecărui caz și fenomen stă cel puțin o victimă ce nu se poate apăra.

Sursa: www.europalibera.org

Promo-LEX: Raportul privind Drepturile Omului în Republica Moldova

Condițiile de detenție în penitenciare, gradul redus al pluralismului și filtrarea informației din partea mass media, neimplementarea cadrului legal în ceea ce privește violența

domestică, discriminarea în câmpul muncii a femeilor însărcinate, a persoanelor cu dizabilități și a romilor sunt doar câteva dintre problemele cu care se confruntă Republica Moldova în ceea ce privește respectarea drepturilor omului, o situație aparte atestându-se în regiunea transnistreană, potrivit Raportului privind Drepturile Omului în Republica Moldova pentru anul 2014, prezentat astăzi de experții Promo-Lex.

”În 2014 avem atestate 663 de plângeri depuse de cetățeni cu privire la tortură și rele tratamente, doar în 17 la sută au fost pornite cauze penale. Sunt datele furnizate de Procuratura Generală. În 251 de cazuri au fost stabilite vătămări corporale în timp ce cauze penale au fost pornite doar 118. Acest lucru s-a întâmplat în situația în care legea obligă direct pe alegațiile de tortură și rele tratamente să fie pornit dosar penal”, a declarat avocatul Pavel Postică, director de programe Promo-Lex.

Persoanele sărace, vârstnicii, persoanele cu dizabilități, membrii comunității LGBT, acestea sunt principalele categorii de persoane discriminate în Republica Moldova. O problemă majoră în combaterea fenomenului discriminării o reprezintă impedimentele de ordin legislativ, instituțional și administrativ, care afectează în mod negativ activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

O situație mai bună se atestă în ceea ce privește asigurarea dreptului la educație. Totuși în acest domeniu cele mai mari lacune țin de adaptarea infrastructurii instituțiilor de învățământ nevoilor persoanelor cu dizabilități, ne-a explicat unul dintre autorii raportului, Irina Corobcenco:

”Vorbim de lipsa rampelor, sau dacă acestea au fost instalate de cele mai multe ori, banii au fost cheltuiți ineficient, pentru că nu corespund standardelor. Pe de altă parte vorbim de elipsa ascensoarelor pentru accesul la sălile de curs,

neadaptarea grupurilor sanitare. O altă problemă este procesul educațional în instituțiile penitenciare. Cele mai multe dintre ele nu sunt adaptate, nu dețin o bază material-didactică necesară pentru realizarea acestui proces”, a declarat Irina Corobcenco.

Aceasta este al șaselea Raport privind Drepturile Omului în Republica Moldova, inclusiv regiunea transnistreană, și conține concluziile și recomandările a 15 experți din 8 organizații.

Sursa: www.radiochisinau.md

Promo-LEX a confirmat rezultatele alegerilor pentru funcția de consilieri ai municipiului Chișinău

Rezultatele numărării paralele a voturilor la alegerea consilierilor în Consiliul Municipal Chișinău efectuată de Misiunea de Observare Promo-LEX a confirmat, în mare parte, rezultatele prezentate de Comisia Electorală Centrală. Cu toate că au fost raportate mai multe greșeli în procesul de numărarea a voturilor acestea nu pot influența rezultatele alegerilor.

Astfel, rezultatele numărării paralele a voturilor efectuate de Promo-LEX pentru alegerea consilierilor în Consiliul Municipal Chișinău atestă următoarele diferențe:

Totodată, observatorii Promo-LEX au raportat mici diferențe și la capitolul numărul alegătorilor incluși pe listele

electorale sau a buletinelor de vot declarate nevalabile.

Potrivit lui Pavel Postica, șeful Misiunii de Observare Promo-LEX, în cadrul numărării paralele a voturilor au fost înregistrate erori în formulele de calcul a 51 de procese verbale prezentate de CEC. „Totuși, majoritatea acestor erori s-au produs din cauza oboselei sau a slabei pregătiri pe care au avut-o unii funcționari electorali. De asemenea, aceste erori nu pot influența semnificativ rezultatele alegerilor”, explică Pavel Postica.

Sursa: www.zdg.md

Pavel Postica despre participarea pasivă a tinerilor la alegeri: Lipsește educația politică

Concurenții electorali trebuie să comunice direct cu alegătorii, dar nu prin intermediul televizorului sau a afișelor publicitare. Este părerea Directorului de programe al Asociației Promo-Lex, Pavel Postica. Expertul vorbește într-un interviu pentru Jurnal.md cum ar trebui ajustată legislația electorală, astfel încât să fie evitate eventuale încălcări, dar și cum ar trebui tinerii stimulați pentru a fi mai activi în ziua scrutinului.

Cum apreciați modul de desfășurare al alegerilor locale din acest an?

P. Postica: Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie să

faci comparație cu ceea ce-a fost anterior. Din punct de vedere a organizării propriu-zise, a respectării normelor calitative, noi stăm mult mai bine, dar evident, sunt și anumite lacune, pentru că în proces sunt implicați peste 20.000 de funcționari. Pe alocuri se întâmplă lucruri stranii. Pot fi erori umane, dar este ok, atunci când ele sunt făcute involuntar.

La ce erori vă referiți?

P. Postica: Păi sunt diferite. Spre exemplu am făcut renumărarea voturilor și am găsit procese verbale cu anumite erori tehnice în formulele de verificare. Oboseli – pentru că, în mare parte, funcționarii vin de la 5-6 dimineața și stau mai mult de 20 de ore. Se încurcă cu anumite noțiuni – buletine de vot anulate, neutilizate, etc. Deci, ai greșit 3-4-5 procese verbale și atunci ești nevoit să faci renumărarea voturilor. Mai grav când se fac erori voluntare, cu intenții. Am avut și astfel de situații.

Credeți că e o obișnuință pentru candidații electorali și susținătorii acestora să planifice niște încălcări în timpul procesului de vot doar pentru a câștiga în alegeri?

P. Postica: Poate și sunt actori care ar vrea să influențeze cumva alegerile, inclusiv în ziua scrutinului, și cazurile de transportare gratuită a alegătorilor sau agitația în ziua alegerilor în fața secțiilor de votare. Da ele afectează. Cu cât și cum, eu cred nu sunt în stare să vă spun.

În care tur al alegerilor s-au înregistrat mai multe nereguli și în ce regiuni ale țării?

P. Postica: Nu am încercat să facem asemenea calcule, pentru că ele nu sunt relevante atunci când este vorba despre alegeri locale. Am avut un singur incident, la Topala, care a dus la nulitatea alegerilor, pe toată circumscripția. Avem multe cazuri când s-a practicat transportarea organizată a alegătorilor – în Chișinău, la Criuleni, Nisporeni, dar și în

alte localități.

Noi nu suntem organ de anchetă, observatorii doar supraveghează cum decurge procesul de vot în cadrul secțiilor și în raza acestora. Noi am stabilit că au fost automobile care duc și aduc cetățeni la secțiile de votare, însă noi nu putem spune cui aparțin, cine este șoferul. Câteodată, când observatorul este din localitate, poate să spună dacă este candidat sau un consilier local cel care organizează transportarea. Sunt organe de drept care trebuie să stabilească anumite circumstanțe.

Dar iarăși, transportarea organizată nu este o infracțiune, o încălcare a procesului electoral, care poate fi sancționat, atât timp cât nu se dovedește agitația electorală în ziua alegerilor. Din punctul nostru de vedere, aceste acțiuni nu sunt ok, dacă ținem cont de actualul cadru legal.

Dacă noi am fi stabilit că în Republica Moldova se permite agitația electorală în ziua alegerilor, atunci nu am mai reacționa. Haideți să vedem, dacă sunt foarte multe cazuri, atunci hai să schimbăm legislația. Există foarte multe exemple în țările în curs de dezvoltare. Fac un parc și nu fac trotuarele. Mai întâi văd pe unde merg oamenii, iar ulterior stabilesc unde să facă acele trotuare, pentru că proiectanților li se pare într-un fel, însă în practică poate fi altfel. Așa și aici, dacă nu vedem o soluție pentru problema organizării transportului, atunci mai bine o legalizezi.

Și atunci ar fi în avantajul societății?

P. Postica: Așa ar fi liberi toți concurenții electorali să-și aducă susținătorii. Și care ar fi problema dacă li s-ar permite la toți? Așa vedem că cineva încalcă legea și noi pe urmă arătăm cu degetul. Important e să declari cheltuielile respective ca și cheltuieli ale campaniei. Trebuie să găsim alte modalități. Când vii cu un set de interdicții mai întâi

trebuie să le verifici cum funcționează. Ulterior îl poți sancționa dacă nu a declarat cheltuielile pentru transport. Asta poți să documentezi. Ai văzut, ai fixat, ai dovedit că uite a utilizat transport. Eu cred că pe viitor ar trebui să revizuim anumite lucruri, ținând cont de constatările respective.

Aceași situație e și cu vânzarea băuturilor alcoolice. Noi vrem să arătăm că nu este frumos să vii la vot în stare de ebrietate sau să consumi alcool după ce ai aplicat ștampila. Asta se interpretează ca și corupere a alegătorilor. Aceeași bere, aceeași înghețată are un preț, o valoare.

O tendință pe care am sesizat-o la acest scrutin a fost „migrarea” alegătorilor de la o reședință la alta. Cele mai mediatizate cazuri au fost Topala și Băcioi. Scandalurile, în legătură cu aceasta, au fost la ordinea zilei. Considerați că acest lucru este o încălcare din punct de vedere etic sau o lacună a legislației?

P. Postica: Eu cred că aici, la fel ca și în cazul utilajului electoral – cabine, urne, draperii verzi, galbene, roșii, albastre... Noi trebuie să luăm o decizie politică, într-un fel sau altul. Se votează doar la domiciliu, dar dacă eu nu am domiciliu? CEC a anunțat că sunt peste 100 de mii de persoane care nu au domiciliu și atunci ei nu votează. Noi, legăm cumva reședința cu dreptul la vot, deși nu e chiar corect. Din punctul nostru de vedere, noi trebuie să corelăm dreptul la vot cu lista electorală. Trebuie anunțat din start că uite, eu vreau să votez în localitatea respectivă și eu mă pun la evidență acolo. Și cu asta s-a finisat. Dacă eu am 3-4 imobile, eu unde votez? Pentru că pe mine mă privește ce impozite funciare îmi vor aplica autoritățile publice locale, voi vota acolo sunt imobilele. Eu nu pot să votez în patru locuri. Eu votez doar în unul și oricum trebuie să aleg. Numai că în asemenea situație, nu ține de discreția alegătorului, dar depinde de organul care aplică ștampila cu viza de domiciliu sau viza de reședință.

Organelor electorale, în temeiul articolului 39/7 din Codul Electoral, li s-a permis să controleze, într-un fel sau altul, acest proces. În cazul în care „migrația” are loc cu 20 de zile până la alegerile locale, atunci toată responsabilitatea pentru procesul de „migrație” îi revine organului electoral. El este în drept să verifice certificatul cu drept de vot și data când a fost aplicată viza de reședință. Cu regret, noi nu am avut acest mecanism în alegerile generale locale. Comisia Electorală Centrală a emis o decizie în care este indicat că doar funcționarii electorali votează în baza certificatelor cu drept de vot.

La ambele tururi ale alegerilor locale, rata de participare a tinerilor la vot a fost foarte mică. În opinia Dvs, de ce se întâmplă acest lucru?

P. Postica: Cât privește prezența tinerilor la urne, cred că sunt două considerente de bază. Una – educația. Noi nu am avut o educație politică calitativă pentru tineri, practic nu a fost inclus în curricula școlară ce înseamnă democrație, de ce trebuie să te implici în procesul decizional, de ce să mergi la vot. Pe de altă parte noi suntem o țară tânără, partidele politice nu au o experiență în elaborarea metodologiilor de evaluare instituțională sau sunt în proces de consolidare. Noi nu avem, ca în țările democratice, concursuri pentru alegerea conducerii în școli, unde este implicat tineretul, pentru că noi mergem pe variantă restrictivă – nu se poate, deoarece e politică. În alte țări se organizează concursuri pentru cel mai bun tânăr politician, procese de organizare a alegerilor în școli și elevii de atunci încep să învețe ce înseamnă transparență, cum să numeri corect voturile.

Al doilea aspect, iarăși revenim la viza de reședință, domiciliu. De obicei vin în Chișinău sau în alte orașe unde sunt universități. În Chișinău sunt foarte mulți studenți care stau la gazdă sau la cămin. În această perioadă, majoritatea pleacă acasă, pentru că sunt în sesiune și fie vin doar la examene, fie au finisat anul de studii. Efortul de a veni la

cămin doar ca să voteze este unul suplimentar și practic își pierde dreptul la vot.

Cum apreciați activitatea presei în timpul campaniei electorale, dar și în ziua alegerilor generale locale?

P. Postica: Este un pic complicat pentru mine să vorbesc despre activitatea presei, pentru că nu este domeniul pe care noi am încercat să-l monitorizăm și noi nu suntem specializați bine pe acest segment. Nu mi-a plăcut că majoritatea partidelor, majoritatea concurenților electorali au pus accent pe presă, pe mass-media în campaniile lor. Deci cam 70-90% din cheltuielile pentru campanie sunt pentru publicitate electorală sau materiale de publicitate și foarte puțin accent se pune pe comunicarea directă, pe întâlnirea cu alegătorii. Ei au mizat pe asta doar în ziua alegerilor, atunci când stau practic toți deputații, toți consilierii în apropierea secțiilor de votare și spun „ Bună ziua, bună ziua. Ce mai faceți? Ați venit să ne votați?” În mod normal ar fi trebuit în toată ziua, să meargă prin localități, să discute cu oamenii, să afle care sunt problemele lor, cu ce se confruntă, cu ce pot să-i ajute, cum să le rezolve problemele. Dar așa, ei stau la Chișinău și discută cu oamenii prin intermediul televizorului, ceea ce mie mi se pare incorect.

Primarul ales, Dorin Chirtoacă a declarat că a fost o competiție corectă. De cealaltă parte, liderul socialiștilor nu recunoaște rezultatele, le-a contestat și a invocat niște nereguli, care, în opinia sa, ar constitui un temei pentru a se repeta scrutinul. Promo-LEX a delegat observatori în 308 secții de votare din Chișinău, spuneți-ne, cum a decurs procesul de votare în capitală?

P. Postica: În linii mari s-a desfășurat bine. Da, au fost anumite încălcări, începând de la agitațiile electorale, transportarea organizată a alegătorilor, până la mici deficiențe privind numărarea voturilor. Încălcări tehnice, de procedură s-au înregistrat în 61 de cazuri din 308. Am spus

câte cazuri de agitație electorală au fost, de transportare organizată a alegătorilor, dar cum influențează asta rezultatele alegerilor, rămâne la discreția organelor de drept să investigheze. Noi doar am supravegheat. Organele electorale, care au întocmit procesele verbale de numărare și procesul total de activitate pe birou, inclusiv persoanele delegate de candidații electorali, care au participat la numărarea voturilor, trebuie să menționeze încălcările. Dacă lipsesc semnăturile lor, înseamnă că nu există niciun temei.

Cum ar putea fi educată societatea noastră, astfel încât, să nu mai cadă în jocul politicianilor de a pune la cale niște încălcări, tentative de a corupe alegătorii?

P. Postica: În primul rând să se informeze. Indiferent de cadourile cu tentă electorală pe care le-au primit sau dacă a fost rugat foarte frumos să voteze pentru un anumit concurent electoral, fiecare cetățean trebuie să conștientizeze că atunci când intră în cabină este singur. Există doar ștampila de votat și buletinul de vot, și absolut nimeni nu vede unde vei aplica ștampila. Nimeni nu poate să ști pentru cine ai votat și există foarte puține cazuri de încălcare a secretului votului.

Sursa: www.jurnal.md

**ALEGERI LOCALE 2015:
Neregulile înregistrate la
alegerile locale de către**

observatorii Promo-Lex

Observatorii Promo-Lex au înregistrat **un șir de nereguli și încălcări în procesul de numărare a voturilor**. Potrivit lui Pavel Postică, șeful Misiunii de Observare Promo-LEX, cele mai multe și mai grave incidente au fost legate de procesele verbale.

În Chișinău au fost depistate **zece procese verbale care conțineau erori de calcul a voturilor**.

„Numărul proceselor verbale eronate sunt mai puține comparativ cu anii precedenți, chiar și cu alegere parlamentare din 2014 și cele din 2011. Asta se datorează aceluși modul în baza căruia a activat CEC, pentru că anterior ei trimiteau procesele verbale în formă scrisă și nu era efectuată o verificare electronică de calitate”, a declarat șeful Misiunii de Observare Promo-LEX, Pavel Postică.

În ceea ce privește anumite **incidente și nereguli cu privire la procesul de votare** nu s-a făcut o procesare totală a informațiilor, menționează șeful Misiunii de Observare Promo-LEX. Totuși, observatorul notează că cele mai multe dintre incidente se referă la faptul că **membrii birourilor electorale nu au respectat procedurile de votare**.

De cele mai multe ori s-a constatat că membrii comisiilor numărau procesele de vot **înainte de finisarea procesului electoral**.

Aceștia întocmeau din timp anumite procese verbale, **fiind ștampilate și fiind completate înainte de terminarea alegerilor**, acestea fiind prezentate înainte. Astfel de situații pun la îndoială **corectitudinea alegerilor și cunoașterea legislației electorale de către membrii organelor electorale**, și de asemenea, pot contribui la **aparitia speculațiilor politice**.

Astfel de procese verbale au fost înmânate și observatorilor internaționali, lucru care **pătează imaginea țării noastre.**

Sursa: www.publika.md